

WWW.LAPSENOIKEUKSIENVIIKKO.FI

Aamunavaus

Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille. Ne kuuluvat myös kaikille lapsille. Yhdistyneet Kansakunnat eli YK teki lapsen oikeuksien sopimuksen vuonna 1989. Suomi liittyi sopimukseen vuonna 1991. Melkein kaikki maailman valtiot ovat sopimuksessa mukana. Sopimus on lakina voimassa Suomessa.

Suomessa valtio huolehtii, että sopimus toteutuu lasten elämässä. Valtion täytyy kertoa lapsen oikeuksista aikuisille ja lapsille. Jotta lasten oikeudet voivat toteutua, lasten ja aikuisten täytyy tietää niistä. Lapsiasiavaltuutettu pitää huolta, että lapsen oikeudet toteutuvat Suomessa. Lapsiasiavaltuutetulla on omat lastensivut, joilla kerrotaan lapsille tutulla tavalla lapsen oikeuksista. Lapsiasiavaltuutettu on myös julkaissut koko lapsen oikeuksien sopimuksen lapsille sopivalla kielellä.

Lapsen oikeuksien sopimuksessa on monta kohtaa mutta niistä neljä on erityisen tärkeitä. Sopimus määrää, että kaikki lapset ovat samanarvoisia eikä ketään saa syrjiä tai kiusata. Toinen tärkeä määräys on, että lapsen etu on tärkeintä, kun päätetään lasten asioista. Kolmas tärkeä kohta on, että lapsella on oikeus saada hyvä elämä. Se tarkoittaa sitä, että lapsen täytyy saada kasvaa rauhassa ja aikuiset huolehtivat hänestä.

Neljäntenä sopimus määrää, että aikuisten täytyy ottaa selvää lasten näkemyksistä, kun he päättävät lapsen asioista. Tämä on erittäin tärkeä määräys. Lapsella on oikeus vaikuttaa elämäänsä. Vaikka aikuisten tulee kunnioittaa lasten mielipiteitä, aikuiset voivat kuitenkin päättää toisin kuin lapsi on halunnut. Aikuisilla on aina vastuu ottaa huomioon päätöksenteossa, että päätös on lapsen parhaaksi. Aikuisten täytyy myös kertoa päätöksestään niin, että lapsi ymmärtää sen.

Lasten mielipiteiden kysyminen ja heidän näkemystensä kuunteleminen auttavat aikuisia näkemään asioita lasten kannalta. Se auttaa myös tekemään sellaisia päätöksiä, joita lapsen on helpompi hyväksyä.

Lapsilla on paljon tietoa ja hyviä ajatuksia siitä, miten asioita kannattaa järjestää vaikkapa koulussa. Lapset voivat kertoa aikuisille, mikä on hyvin, missä on korjaamista ja miksi johonkin asiaan kannattaa kiinnittää erityisesti huomiota. Oppilaiden kuunteleminen kannattaa, sillä siten voidaan yhdessä parantaa koulun ilmapiiriä ja tehdä parempia päätöksiä koulussa. Koulunkäynti on lapsille mieluisampaa, kun he saavat itse vaikuttaa oppimiseen liittyviin asioihin ja kouluympäristöön.